Rahvusvaheline tegevus

Eesti julgeolekule ja kriisikindlusele on oluline aktiivne rahvusvaheline koostöö ning tugevad liitlassuhted. Liikmesus NATO-s ja Euroopa Liidus tagab Eestile kollektiivse kaitse ja majandusliku stabiilsuse. Diplomaatilised jõupingutused ja head suhted aitavad ennetada konflikte, lahendada rahvusvahelisi probleeme ja teha Eesti häält kuuldavaks.

RAHVUSVAHELINE TEAVITAMISE TAGAMINE: VÄM, KAM, RK

Olles rahvusvahelise kogukonna liige, lasub Eesti välisteenistusel kohustus Eestis toimuvast teavitada partnereid ja liitlasi ning rahvusvahelisi organisatsioone.

Riigikantselei koordineerib Eesti seisukohtade kujundamist ning nõustab ja toetab peaministrit Euroopa Liidu küsimustes, Kaitseministeerium NATO küsimustes.

VÄLISSUHTLUSE JA RAHVUSVAHELISTE TOETUSE TAGAMINE: VÄM

Välisministeerium seisab hea välissuhtluse eest ning kaitseb Eesti huve välisesinduste ja saatkondade kaudu. Riigikatselise kriisi korral on põhipingutuseks aktiivse diplomaatiaga tagada Eesti julgeolekule liitlaste igakülgne toetus, mille saamiseks kasutatakse nii formaalseid kui ka mitteformaalseid kanaleid ja võrgustikke.

VÄLISESINDATUSE TAGAMINE: VÄM

Eestil on 45 välisesindust, mis paiknevad kõigi olulisemate liitlaste juures, sh alalised esindused olulisimate rahvusvaheliste organisatsioonide juures – NATO, EL, ÜRO, OSCE ja Euroopa Nõukogu. Välisesindused saavad kasutada asukohariikides oma kontaktvõrgustikke, mis hõlmavad erinevaid ametkondi, poliitilisi otsustajaid, meedia- ja arvamusliidreid, kohalikku eestlaskonda jt. Lisaks esindavad Eesti julgeoleku- ja majandushuve ligi 200 aukonsulit 93 riigis.

KONSULAARTEGEVUS JA RAHVUSKAASLASTE ABISTAMINE VÄLISRIIKIDES: VÄM

Konsulaartegevus on Välisministeeriumi ja Eesti välisesinduste kaudu Eesti riigi ja isikute huvide ning õiguste kaitse, konsulaarteenuste, nt isikut tõendavate dokumentide väljastamine, ning konsulaarabi osutamine ja sellekohase tegevuse koordineerimine ja korraldamine.

Välisriiki reisides on konsulaarabi pakkumiseks oluline registreerida enda välisriigis viibimine. Lühiajalise välisriigis viibimise registreerimise eesmärk on tagada võimalikult kiire ja efektiivne konsulaarabi Eesti kodanikule või Eestis elavale välismaalase passi omanikule.

DIPLOMAATILISTE JA MAJANDUSLIKE VASTUMEETMETE, SH SANKTSIOONIDE RAKENDAMINE: VÄM, MKM, RAM

Ühe riigi vaenulikule tegevusele võib vastata diplomaatilise vastumeetmega, nt diplomaatilise noodi esitamisega, raskemal juhul ka vastava riigi saadiku väljasaatmisega vmt. Peale selle saab kehtestada majanduslikke piiravaid meetmeid, nt tollide kehtestamine, varade külmutamine, relvaembargo, ekspordi-impordi keeld või ka sissesõidukeelud jmt.

Rahvusvaheline sanktsioon on välispoliitika meede, mille eesmärk on toetada rahu säilitamist või taastamist, rahvusvahelist julgeolekut, demokraatiat ja õigusriigi põhimõtet, inimõiguste ja rahvusvahelise õiguse järgimist või Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja või Euroopa Liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitika muude eesmärkide saavutamist.

RAHVUSVAHELISTE UURIMISRÜHMADE TEGEVUSE TOETAMINE: VÄM, JDM

Strateegiliste eesmärkide saavutamiseks võib olla vaja luua rahvusvahelisi uurimisrühmi, kelle pädevus ja raamistik lepitakse kokku koostöös partneritega. Uurimisrühm võib olla näiteks rahvusvahelise õiguse rikkumiste, sh sõja- ja inimsusevastaste kuritegude uurimiseks vmt.

KAHE- JA MITMEPOOLSETE KOOSTÖÖFORMAATIDE TOIMIMISE TAGAMINE: VÄM, KAM

Eesti välisteenistus tagab diplomaatiliste esinduste kaudu nii tihedad kahepoolsed strateegilised partnerlussuhted kui ka mitmepoolse koostöö rahvusvahelistes organisatsioonides ja liitude juures; samavõrra panustatakse nii regionaalsetesse kui ka valdkonnapõhistesse koostööformaatidesse.

Näiteks kaitsekoostöös osaleb Eesti Ühendekspeditsiooniväes (The Joint Expeditionary Force, JEF) – Ühendkuningriigi juhitav kaitsekoostööformaat, kuhu Eestile lisaks kuuluvad Holland, Läti, Leedu, Norra, Rootsi, Soome, Taani ja Island. Kriisides ja sõjaolukorras on JEFi esmane ülesanne kiire reageerimine merel, maal ja õhus nii Läänemerel kui ka Põhja-Euroopas, aga ka Kaug-Põhjas.

NATO OTSUSTUSPROTSESSIDE TOETAMINE JA SUUNAMINE: RK, KAM, VÄM

Eesti on Põhja-Atlandi lepingu osalisriik ning see tagab liitlaste toetuse juhul, kui Eestit rünnatakse sõjaliselt. NATO peamine poliitilise otsustusõigusega organ on Põhja-Atlandi Nõukogu, mis koosneb kõigi organisatsiooni liikmesriikide, sh Eesti, alalistest esindajatest.

Vaja on tagada nii kiirete ettepanekute tegemine mittesõjaliste rünnakute korral – näiteks NATO operatsioon Läänemerel „Baltic Sentry“, tagamaks kriitilise veealuse taristu kaitse, kui ka NATO sõjaliste plaanide aktiveerimine kollektiivkaitse vajaduse korral.

Viimati uuendatud 26.06.2026